

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoP/19/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4415223323
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Kálmánová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4415223323.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti U.: Y., nar. XX.XX.XXXX, N., nar. XX.XX.XXXX a Y. nar. XX.XX.XXXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Nové Zámky, ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: N.. T. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., W. XX, v konaní zastúpená Mgr. Martou Magyarovou, advokátkou so sídlom Palárikovo, J. Kráľa 4 a Y. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., P. XX, o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 22. januára 2016, č. k. 7P/307/2015-27 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie, ktorým dočasne zveril mal. deti Y., N. a Y. do osobnej starostlivosti matke a otca zaviazal prispievať na výživu mal. Y. a N. po 50 eur mesačne a na výživu mal. Y. po 40 eur mesačne, vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky s tým, že trvanie predbežného opatrenia obmedzil právoplatnosťou rozhodnutia vo veci samej o zverenie mal. detí do osobnej starostlivosti vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 7P/307/2015. O trovách konania rozhodol výrokom, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania v zmysle § 146 ods. 1 písm. a/ OSP. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 74 ods. 1, § 75 ods. 1 - 8, § 76 ods. 1 OSP. Mal preukázané, že na Okresnom súde Nové Zámky prebieha konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k mal. deťom, v ktorom konaní nebolo meritórne rozhodnuté. Zo spisu, ako aj zo spisu 7P/307/2015 vyplýva, že o deti sa osobne stará matka, otec na výživu od 22. 09. 2015 neprispieva. Matka má priemerný zárobok 479,66 eura, otec 781,02 eura. Návrh matky vychádzajúc z uvedených skutočností považoval za čiastočne dôvodný, pričom naliehavosť nariadenia predbežného opatrenia vzhliadol v tom, že od podania návrhu vo veci sp. zn. 11C/P/125/2015 a sp. zn. 7P/304/2015 nebolo pojednávanie, preto je daný záujem na strane mal. detí, aby súd rozhodol o dočasnej úprave rodičovských práv a povinností, preto deti zveril do starostlivosti matky, ktorá starostlivosť v súčasnosti vykonáva a zároveň zaviazal otca platiť výživné v nevyhnutnej výške tak, aby boli zabezpečené ich základné životné potreby. Výšku vyživovacej povinnosti určil s prihliadnutím na príjem otca, u ktorého prihladol na úver splácaný vo výške 400 eur mesačne, po zaplatení ktorého mu zostane suma 381,02 eura, z z nej určené výživné v celkovej sume 140 eura je schopný splácať, keď mu zostane 241,02 eura, čo je o 42,90 eura viac, ako činí jeho životné minimum podľa zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime, ktoré je na jednu plnoletú fyzickú osobu 198,09 eura mesačne.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý navrhol predbežné opatrenie zrušiť. Vytýkal súdu, že vychádzal len z údajov uvedených matkou detí, ktoré boli zväčša nepravdivé. Potvrdil, že má čistý mesačný zárobok okolo 800 eur, pričom má náklady, ktoré sú na hranici prežitia. Uviedol, že zo spoločného domu odišiel bez akejkoľvek výbavy, preto si musel prenajať byt za 180 eur mesačne a zaplatiť kauciu. Okrem toho spláca flexi pôžičku 75 eur, 3 hypotéky po 61,82, eura, 212,56 eura a 55,38 eura, k tomu poisťky. Taktiež spláca debet vo výške 20 eur mesačne, v celkovej sume 857,07 eura. Výdavky má mesačne 605,07 eura bez splátok debetnej karty a výdavky na auto, ktoré potrebuje na

výkon práce. Po odpočte výdavkov a platieb z príjmu mu zostáva priemerne na prežitie suma 195 eura a pri platení výživného 140 eur mu zostane 55 eur. K tvrdeniu, že neprispieva pravidelne na výživné uviedol, že na deti nedáva matke peniaze do rúk, s deťmi sa stretáva každý týždeň, berie ich na kultúrne a iné podujatia, výlety, čo tiež nie je zadarmo. Finančné mu vypomáha jeho matka, ktorá mu poskytla pôžičku okolo 3.300 eur. Pokiaľ ide o zárobok matky, zabudla sa zmieniť, že pracovala, resp. pracuje pre rôzne poisťovne, odkiaľ má pravdepodobne ďalší príjem. Poukázal i na konanie o rozvod manželstva, ktoré je vedené pod sp. zn. 11P/125/2015, kde všetky okolnosti môžu byť preukázané a súd bude musieť prihliadnuť nielen na tvrdenie matky, ale aj jeho.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť s odôvodnením, že dočasná úprava je v záujme mal. detí.

Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhla uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť. K odvolacím dôvodom uviedla, že náklady uvedené pod bodom 2 a 3 prestal otec platiť, o čom svedčí informácia o aktuálnej výške dlžnej splátky z 09. 03. 2016 vystavená VÚB a.s., ostatné náklady uvádzané otcom sú iba jeho tvrdením, pretože ich žiadnym spôsobom nepreukázal a nedoložil k odvolaniu žiadny listinný dôkaz. Sám v odvolaní priznal, že na výživu detí neprispieva, že jej peniaze nedáva. Ďalej uviedla, že otec nielenže od 22. 09. 2015 až do súčasnosti nie je s deťmi, ako tvrdí, každý týždeň, avšak je situácia, že aj počas dvoch týždňov nie je s deťmi ani jedenkrát, len im zavola. Deti si berie sporadicky, preto jeho tvrdenie, že sa s nimi stretáva každý týždeň nie je pravdivé. Takisto nie sú pravdivé jeho tvrdenia o kultúrnych a iných podujatiach, že by na ne s deťmi chodil, s výnimkou vianočných trhov v roku 2015, pričom kultúrne podujatia a návštevu kina s nimi absolvuje ona. Na výlety chodí s deťmi len počas pobytu u jeho rodičov, a to na túry v okolí J.. Občasný výlet otca s deťmi ho však nezabavuje jeho povinnosti prispievať na výživu a nenahrádza zákonnú povinnosť prispievať na výživu mal. detí. V čase podania návrhu na vydanie predbežného opatrenia nepracovala v poisťovni UNIQA, kde mala pracovný pomer len od januára 2015 do mája 2015. Peniaze od T. W., t. č. dôchodcu na syna Jozefa sú ním zasielané dobrovoľne, avšak táto skutočnosť je v danom konaní irelevantná, nakoľko otcom mal. Y. je Y. U., nar. XX. XX. XXXX.. Ďalej uviedla, že otca nezaujímá, či má dostatok finančných prostriedkov na úhradu nákladov na deti, na domácnosť a všetky náklady so starostlivosťou o všetky tri deti musí znáša ona sama.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

Podľa § 75 ods. 1 OSP, predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 75 ods. 6 OSP, súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Predbežné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s ust. § 76 ods. 1 OSP, prípadne s iným zákonom (§ 95 ods. 2 Zákona o rodine). Zo samotného znenia ustanovenia § 76 ods. 1 OSP je zrejmé, že výpočet jednotlivých predbežných opatrení nie je ohraničený a konečný, ale len príkladný. Súd pri poskytovaní ochrany predbežným opatrením použije výrok, ktorý najviac zodpovedá osvedčenému právu a to bez ohľadu na to, či tento výrok má normatívny základ v ust. § 76 OSP, pričom v konaniach , ktoré možno začať i bez návrhu, to platí bezvýnimočne. Zmyslom predbežného opatrenia ako jedného zo zabezpečovacích inštitútov procesného práva, je poskytnúť oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu a zabrániť zhoršeniu jeho postavenia, a to aj napriek tomu, že súd nemá náležite zistený skutkový stav. Jeho zabezpečovacia funkcia sa tak prejavuje najmä v jeho schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Aby však súd mohol predbežným opatrením poskytnúť ochranu, musí byť osvedčená existencia práva domáhajúceho sa subjektu a skutočnosť, že toto jeho právo môže byť ohrozené alebo narušené. Predpokladom na nariadenie predbežného opatrenia je teda existencia právneho záujmu na predbežnom opatrení. V prípade dočasného zverenia maloletého dieťaťa do starostlivosti jedného z rodičov alebo do starostlivosti osoby, ktorú určí súd, ide o faktické opatrenie, ktoré neanticipuje otázku budúcej výchovy a trvá dovtedy, kým súd nerozhodne o výchove maloletého dieťaťa. Predbežné opatrenie, ktorého obsahom je starostlivosť, deklaruje z hľadiska svojho významu práve provizórnosť samotného predbežného opatrenia.

V danej veci z obsahu spisu nesporne vyplýva, že návrhom doručeným súdu prvého stupňa 16. 12. 2015 sa matka mal. detí domáhal zverenia detí do jej výchovy a otec zaviazal prispievať na ich výživu sumou po 130 eur mesačne. Zároveň navrhla predbežným opatrením dočasne zveriť mal. deti Y., N. a Y. do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal prispievať na výživu každého z detí po 130 eur mesačne počnúc dňom 22. 09. 2015 vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred k jej rukám do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Návrh odôvodnila tým, že s otcom detí sú manželia, pričom podľa návrhu na rozvod manželstva, ktoré je vedené v konaní pred Okresným súdom Nové Zámky pod sp. zn. 11P/125/2015, o ktorom nebolo právoplatne rozhodnuté. O deti sa stará osobne matka. O mal. deti sa otec zaujíma iba priemerne 1x do týždňa, keď si niekedy šetky detí zoberie, inokedy väčšinou iba dcéru N.. U otca neprespali ani jedenkrát, otec na sms-správy ani na telefonáty ohľadne starostlivosti o deti nereaguje a s ňou nekomunikuje. Všetky náklady na starostlivosť o domácnosť a deti znáša len ona, otec uhrádza iba splátky úveru, ktorý patrí do BSM. Nedáva jej peniaze na domácnosť, ani na deti. Domácnosť opustil 01. 06. 2015. Od 22. 09. 2015 neprispieva ani na výživu detí. Spláca úver v sume 94,92 eura mesačne, ktorý si zobrala za účelom pokrytia nákladov na deti, celú réžiu v domácnosti a splácanie pôžičiek. Do októbra platila splátky Quatro pôžičiek v sume 75,99 eura, v lete 2015 uhradila nedoplatok za plyn 230 eur, vodu 100 eur, elektriku 80 eur. Mal. Y. má 14 rokov, navštevuje základnú školu, jeho výdavky predstavujú 325,51 eura, ktoré zahŕňajú okrem nákladov na stavu a školské potreby aj náklady na bývanie, oblečenie, lieky. Náklady dcéry N. sú 307,51 eura a Jána 307,51 eura. Otec detí je štátny zamestnanec a má príjem. Súd prvého stupňa predbežným opatrením návrhu matky na dočasné zverenie detí do jej starostlivosti, do právoplatného skončenia konania vo vedenej na Okresnom súde Nové Zámky sp. zn. 7P/307/2015, v ktorom sa rozhoduje o zverení detí do osobnej starostlivosti matky a určenie výživného čiastočne vyhovel, keď otca zaviazal prispievať na výživu mal. Y. a N. sumou po 50 eur mesačne a mal. Y. sumou 40 eur mesačne.

Odvolačný súd posudzujúc prejednávajúcu vec v zmysle vyššie uvedených skutočností ako aj citácie zákonných ustanovení dospel zhodne so súdom prvého stupňa k záveru, že v danej veci matka mal. detí preukázala potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov a osvedčila situáciu, ktorú je potrebné riešiť zásahom súdu v podobe nariadenia predbežného opatrenia tak, ako to urobil súd prvého stupňa v preskúmanom rozhodnutí. Súd prvého stupňa totiž svoje rozhodnutie dostatočným spôsobom zdôvodnil a poukázal na skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce pre takýto postup. Odvolačný súd poukazuje na skutočnosť, že nariadenie predbežného opatrenia je dočasným procesným inštitútom a jeho výrok nemusí byť totožný s výrokom rozhodnutia vo veci samej a súd prvého stupňa napadnutým rozhodnutím iba dočasne upravuje vzťahy medzi účastníkmi konania. Odvolačný súd mal predovšetkým na zreteli záujem mal. detí, nakoľko aj pri dočasnej úprave pomerov rodičov k mal. deťom je dôležité, aby aj v tomto období mali vytvorené vhodné a primerané podmienky pre zdravý telesný a psychický vývin, a aby bola zabezpečená ich riadna starostlivosť. V danom prípade takáto dočasná úprava výkonu rodičovských práv a povinností k deťom zodpovedá súčasnému stavu a bude trvať dovtedy, kým súd nerozhodne v prebiehajúcom konaní o úprave práv a povinností rodičov k mal. deťom v konaní pod sp. zn. 7P/307/2015, v ktorom na základe vykonaného dokazovania súd rozhodne, ktorý z rodičov má najvhodnejšie predpoklady pre výkon osobnej starostlivosti o deti a v akej výške je potom druhý z rodičov povinný prispievať na ich výživu. K námietkam otca uvádzaným v odvolaní ohľadne výšky jeho výdavkov odvolačný súd sa stotožňuje so závermi súdu prvého stupňa, že otec z mesačného príjmu podľa vlastného vyjadrenia 800 eur netto je schopný splácať súdom určené výživné stanovené v celkovej sume 140 eur na tri mal. deti. Pokiaľ ide o jeho výdavky, odvolačný súd v tejto súvislosti poukazuje na zákonnú úpravu, podľa ktorej výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, a preto argumentácia otca úvermi, ktoré spláca, je v posudzovanej veci právne bezvýznamná. V tejto súvislosti odvolačný súd poukazuje na skutočnosť, že príjem matky nedosahuje výšku príjmu otca, pričom vzhľadom na to, že má v starostlivosti 3 mal. deti, má povinnosť sa o tieto starať a zabezpečiť im všetky základné životné potreby. Vzhľadom na to, že z jej príjmu tieto nemôže uhrádzať v plnej výške, pričom zákonnú výživovú povinnosť má aj druhý z rodičov, v tomto prípade otec, súd prvého stupňa správne rozhodol, keď otca zaviazal prispievať na výživu detí vyššie uvedeným výživným.

Z uvedených dôvodov odvolačný súd napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.